

Ägardirektiv för Huseby Bruk AB

För den verksamhet som bedrivs i Huseby Bruk AB ("Bolaget") gäller detta ägardirektiv utfärdat av kommunstyrelsen i Alvesta kommun och kommunfullmäktige i Växjö kommun. Direktivet är ett komplement till bolagsordning och aktieägaravtal. Bolagsstämma i Bolaget har 25 juni 2024 fastställt ägardirektivet.

Uppdraget till Bolaget

Ändamålet med bolagets verksamhet är att utan vinstsyfte utveckla Huseby bruk till ett attraktivt besöksmål i regionen genom utställningar, visningar, arrangemang, servering och försäljning, trädgårdsodlingar och liknande. Syftet är vidare att bevara, utveckla och synliggöra Huseby bruks kultur- och naturmiljö.

Kommungemensam planering

Bolagets uppdrag, inriktning och finansiering samråder ägarkommunerna Alvesta och Växjö om. Dock inordnas Bolaget som en del i Alvesta kommuns processer med gemensam planering och uppföljning tillsammans med kommunens nämnder och bolag (för Alvesta kommuns helägda bolag finns ett generellt ägardirektiv; relevanta delar av det finns som bilaga till detta direktiv till Huseby Bruk). Bolaget ska följa de av Alvesta kommunstyrelse utfärdade anvisningarna för processerna planering och uppföljning. Ett arbetssätt med samverkan och samarbete över bolags- och nämndgränser ska eftersträvas för att kunna skapa största möjliga invånar- och kundnytta. Bolaget ska därför i sin planering och i sin vision bidra till Agenda 2030 och kommunens vision 2027 "**Alvesta kommun – södra Sveriges mittpunkt – integrerar lokalt boende med globala möjligheter**". Till visionen hör fyra kommunövergripande inriktningar, vilket ska beaktas i bolagets mål och åtgärder. De fyra inriktningarna är:

Hållbar tillväxt

Alvesta kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Alvesta ska vara en kommun med mångsidigt och livskraftigt näringsliv där företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas i hela kommunen. Alvesta kommun tar tillvara på invånarnas bakgrund och kompetens och ett jämställt synsätt genomsyrar all verksamhet

Människors vardag

I Alvesta kommun kan man bo och verka med stolthet. Här skapas möjligheter för ett attraktivt boende i olika miljöer, med möjligheter att på ett enkelt sätt ta sig ut i världen. De goda kommunikationerna är en förutsättning för en fungerande vardag. Här finns goda förutsättningar för ett aktivt, tryggt och modernt liv i hela kommunen. Alvesta kommun är en plats för alla typer av möten mellan människor

Barn och ungas behov

I Alvesta kommun får alla en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga och samordnade insatser från olika samhällsaktörer, arbeta förebyggande med att förhindra fysisk, psykisk och social ohälsa. Och därmed får fler barn och unga bättre uppväxtvillkor

Trygg välfärd

I Alvesta kommun skapas förutsättningar för god livskvalitet för alla invånare. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Alvesta kommun. Alvesta ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människors upplevda trygghet ökar.

Verksamhetens syfte och inriktning

Bolaget har enligt bolagsordningen till föremål för sin verksamhet att driva den publika verksamheten vid Huseby Bruk liksom annan därmed förenlig och närstående verksamhet.

Avsikten med verksamheten är att den utan vinstsyfte ska utveckla Huseby Bruk till ett attraktivt besöksmål i regionen genom utställningar, visningar, arrangemang, servering och försäljning, trädgårdsodlingar och liknande. Syftet är vidare att bevara, utveckla och synliggöra Huseby Bruks kultur- och naturmiljö

Utvecklingsmål

Mål	Indikator/-er	Motivering
Utveckla Kunskapscenter Skog och Vatten både avseende besöksmålet och kompetensutveckling	Tillsammans med ägarna arrangera skolverksamhet	Nå fler Skolklasser och besökare med kunskapshöjande aktiviteter – edutainment.
Utveckla nya kulturella aktiviteter.	Öka antalet aktiviteter över året på Huseby Göra Huseby attraktivt året runt	Öka brukets attraktivitet under en längre säsong

Särskilda uppdrag

Inom projektet Kunskapscenter Skog och Vatten utveckla Huseby till en arena för skolelever och andra målgrupper inom området teknik, naturvetenskap och kultur STEAM.

Bolagets verksamhet ska präglas av hållbar utveckling med ekologiskt, socialt och ekonomiskt ansvar inom den affärsmässiga principen och kontinuerligt pröva åtgärder som bidrar till långsiktighet.

Finansiella mål

Det årliga resultatmålet är att resultat efter bokslutsdispositioner och skatt ska över tid vara positivt och egna intäkter, vid sidan av driftbidrag från ägarkommunerna, ska öka. Därmed kan soliditeten bibehållas eller öka på sikt.

Rollfördelning i vissa beslut

Vid frågor som är av principiell betydelse eller annars av större vikt ska samråd ske med ägarna och ge dem möjligheter att underställa frågan respektive kommunstyrelse om frågan ska föras till kommunfullmäktige. Utgångspunkt är att avvikelser från ägardirektiv avseende ekonomi och/eller verksamhet rapporteras till kommunstyrelsen i Alvesta. Transaktioner över ett visst belopp och om åtgärder/verksamheter kan komma att avvika från principer i ägardirektiv, ska frågan föras vidare för ställningstagande och beslut innan någon av de uppräknade åtgärderna vidtas:

- Över 15 mkr till kommunfullmäktige
- Under 15 mkr hanteras av Huseby Bruk

Bilaga: Del av generellt ägardirektiv för Alvesta kommuns aktiebolag

Denna bilaga och ägardirektivet ovan ska tillsammans med övriga styrdokument vara ett verktyg för kommunernas styrning enligt ägarnas uppfattning av Bolaget. Ägardirektivet ska stimulera till kommunikation mellan ägarna och Bolagets ledning.

Ägardirektivet tydliggör rollfördelningen mellan ägarna (kommunerna), stämman, styrelsen och ledningen i Bolaget.

Kommunerna ska styra Bolaget dels formellt genom styrdokument, dels genom dialog och annan kommunikation.

Följande utgångspunkter gäller för att utveckla en aktiv ägarstyrning i samarbete med Bolaget:

1. Bättre verksamhetsamordning av den totala kommunala organisationen (nämnder/bolag).
2. Metoder för modern styrning och ledning med koncern- och helhetsperspektiv.
3. Kommunkoncerngemensam styrmodell.
4. Gemensam värdegrund för den totala kommunala organisationen.
5. Fortlöpande utveckling av nya och passande former för bolags- och koncernfrågor.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med lagstiftning och med iakttagande av de styrdokument som Alvesta kommunfullmäktige utfärdar och Bolagets bolagsstämma fastställer.

Bolaget drivs med hjälp av ett antal styrdokument, vilka beskrivs nedan. Ägardirektivet innehåller regler och principer för styrningen av Bolaget, därutöver finns en bolagsordning, vars innehåll är reglerat i lag.

Övriga styrdokument

Där det är tillämpligt ska Bolaget i övrigt följa av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen från tid till annan utfärdade koncernmål, lagstadgade planer, riktlinjer, direktiv och övriga styrdokument.

Ägardialog

Utöver ovan nämnda formella styrdokument ska ägarna utöva styrning i form av samråd och kommunikation med Bolaget. Det sker genom ägarsamråd. Vid sådan kommunikation ska behandlas frågor om bland annat bolagets mål, strategier, affärs- och verksamhetsplaner, uppföljning av verksamheten (innefattande bland annat ekonomisk uppföljning och omvärlds och branschanalys) samt avstämning och eventuell korrigerings av styrdokument.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har ett helhetsperspektiv på den totala kommunala organisationen. Fullmäktige klargör de strategiska målen på Bolagets verksamhet genom inriktningar och utvecklingsmål.

Kommunfullmäktige ska ta ställning till beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt enligt, men inte begränsat till, följande:

1. Större investeringar som inte är löpande eller avser reinvestering,
2. Åtgärder som innebär ny inriktning eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde för Bolaget,
3. Större förvärv eller försäljning av fastigheter, om inte annat föreskrivs i Bolagets ägardirektiv. Beloppsgränser för hantering framgår av ägardirektivet och
4. Eventuella övriga frågor som ska underställas kommunfullmäktige för ställningstagande anges i ägardirektivet för Bolaget.

Bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges *godkännande* innan någon av följande åtgärder beslutas:

1. Ändring av bolagsordningen

2. Bildande eller förvärv av dotterbolag samt försäljning eller avveckling av dotterbolag, om inte annat föreskrivs i ägardirektivet.
3. Förvärv av aktier eller andelar i annat företag, om fullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheterna i övrigt och annat inte föreskrivs i Bolagets ägardirektiv.
4. Överlåtelse av aktier och andelar till betydande värde i annat företag.
5. Deltagande i emission, lämnande av ägartillskott eller nedskrivning av aktiekapitalet, allt till betydande värde, i företag som inte är helägt dotterbolag.

Vad som omfattas av punkterna ovan ska bedömas av respektive kommun utifrån ägardirektiv och kommunallagens bestämmelser. Bolaget ska därför innan någon av de uppräknade åtgärderna vidtas rapportera åtgärden till kommunerna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska fortlöpande ha uppsikt i Bolaget, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen.

Vidare har kommunstyrelsen uppsiktsplikt enligt 6 kap kommunallagen och rätt till full insyn i Bolagets verksamhet.

Bolaget ska till kommunstyrelsen skicka kopia på protokoll från styrelsemöte och stämma samt årsredovisning med revisionsberättelse och lekmannarevisorns granskningsrapport.

Bolagsstämman

Kommunfullmäktige och bolagsstämman är Bolagets högsta beslutande organ.

Årsstämman ska, på förslag från Bolaget, fastställa årsredovisningen och besluta om hur Bolagets vinst eller förlust ska disponeras. Årsstämman ska även besluta om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören i de fall revisorerna har tillstyrkt ansvarsfrihet och lekmannarevisorn inte har riktat anmärkning mot någon styrelseledamots eller VD:s agerande. Årsstämman ska vidare vart fjärde år välja revisor i bolaget samt fastställa arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn.

Bolagsstyrelsen

Styrelsens huvudsakliga uppgifter är att:

1. Medverka till att ägarens koncernmål, som de kommer till uttryck i ägardirektiv uppfylls.
2. Fastställa strategin för och inriktningen på Bolagets verksamhet vilket uttrycks i bolagets verksamhetsplan och budget.
3. Ha helhetssyn och koncernperspektiv för uppdraget.
4. Efter samråd med kommunstyrelsens presidie i ägarkommunerna tillsätta och avsätta VD.
5. Säkerställa att Bolaget har en effektiv ledning.
6. Besluta om firmateckning.
7. Se till att via kommunstyrelserna underställa kommunfullmäktige de frågor som enligt detta ägardirektiv är föremål för fullmäktiges godkännande respektive ställningstagande.
8. Se till att aktieägaren och omvärlden informeras om Bolagets utveckling och ekonomiska situation.
9. Se till att redovisningen av Bolagets ekonomi håller hög kvalitet och att Bolaget följer de regler som gäller för dess verksamhet. Styrelsen ska för ändamålet årligen upprätta en plan för internkontroll.
10. Fortlöpande följa upp och utvärdera Bolagets verksamhet mot kommunens ändamål med verksamheten.
11. Kontinuerligt göra omvärlds- och riskanalys och se till att Bolagets riskexponering är väl avvägd.
12. Lämna rapport till kommunstyrelsen om internkontrollarbetet enligt av kommunstyrelsen fastställd tidsplan och mål.

13. Följa upp och kontrollera verkställande direktörens förvaltning samt årligen utvärdera dennes insatser.
14. Årligen utvärdera styrelsens eget arbete (bland annat kompetens, arbetsformer, organisation, arbetsfördelning) och se till att brister åtgärdas.
15. Årligen utfärda arbetsordning för styrelsens arbete inklusive rapporteringsinstruktion avseende verksamhet och ekonomi.
16. Utfärda instruktion för VD:s arbete.
17. Vid behov utfärda instruktion för delegation, attest och utanordning.
18. I samband med årsredovisningen uttala sig huruvida Bolagets verksamhet under föregående år bedrivits i enlighet med för Bolaget gällande bolagsordning och ägardirektiv samt lämna rapport i frågan till kommunstyrelsen
19. Årligen ta ställning till hur större investeringsprojekt och byggnads- och anläggningsentreprenader ska hanteras samt utfärda instruktion för genomförande och rapportering av nämnda projekt och entreprenader.

På begäran ska styrelsen tillsammans med verkställande direktör vid sammanträde med kommunfullmäktige informera om bolagets verksamhet.

Kallelse, närvaro, protokoll m.m.

På uppdrag av styrelsens ordförande ska ledamöterna kallas till styrelsesammanträde senast sju dagar i förväg. Till kallelsen ska bifogas dagordning och de handlingar som hör till respektive ärende som ska behandlas. Av dagordningen ska framgå vilka ärenden som är beslutsärenden respektive informationsärenden. Kallelsen och övriga handlingar ska i största möjliga utsträckning distribueras digitalt.

Vid styrelsens sammanträden får endast styrelseledamöter, suppleanter, verkställande direktören, styrelsens sekreterare och andra personer som styrelsen beslutar ska ha närvarorätt delta.

Från styrelsesammanträdet ska föras protokoll, som tydligt anger vilka ärenden som behandlats, vilket beslutsunderlag som funnits för respektive ärende samt innebörden av de beslut som fattats. Av protokollet ska framgå såväl närvarande ledamöter som tjänstgörande och icke tjänstgörande suppleanter.

Ett färdigt protokoll ska sändas digitalt till ledamöterna senast två veckor efter sammanträdet.

De i Alvesta kommun vid varje tid gällande bestämmelserna om ersättning till förtroendevalda ska äga motsvarande tillämpning på styrelseledamöterna och lekmannarevisorn i bolagen. Ersättningarnas storlek fastställs av kommunfullmäktige.

Ordföranden tar initiativet till utvärdering av styrelse och VD. Utvärderingen kan ske i form av exempelvis checklista, enkät och/eller intervju. Utvärderingen kan även ske med bistånd av extern konsult.

Bolagets styrelse ska fastställa en särskild instruktion, anpassad till Bolagets verksamhet, för hur Bolagets ekonomiska transaktioner ska attesteras och utanordnas. Av instruktionen ska framgå att ingen får attestera egna kostnader och utlägg.

Verkställande direktören ska arbeta enligt den VD-instruktion som styrelsen fastställer. Av instruktionen ska verkställande direktörens beslutsbefogenheter framgå.

Verkställande direktören tecknar firman vad beträffar löpande förvaltningsåtgärder enligt beslut från styrelsen.

Det årliga fastställandet av lön och övriga anställningsvillkor för VD ska ske i samråd med kommunchefen i Alvesta.

Årsredovisning m m

Den finansiella rapporteringen av Bolagets verksamhet ska ske utifrån gällande lagar och förordningar och därutöver ange hur väl Bolaget har uppfyllt ägarens ändamål med verksamheten.

Årsredovisningen ska bland annat innehålla en redogörelse för hur Bolaget uppfyller ägarens inriktningar och utvecklingsmål, så som det beskrivs i ägardirektivet.

Samordning

För att säkerställa koncernnytta ska följande gälla:

Bolaget ska ha ansvarsförsäkring för verkställande direktör och styrelse. Sådan försäkring tecknas genom Alvesta kommuns försorg.

Ledningsstöd och service ska köpas från Alvesta kommunledningsförvaltningen för ekonomi och finans, HR, samt IT.

Allmänna handlingar

Tryckfrihetsförordningens regler om rätten att ta del av allmänna handlingar hos myndighet gäller även handlingar hos aktiebolag där kommunen utövar ett bestämmande inflytande.

För att uppfylla tryckfrihetsförordningens krav på skyndsamt handläggning ska respektive bolagsstyrelse bemyndiga verkställande direktören att fatta beslut om utlämnade av allmän handling. Detta anges lämpligen i VD-instruktionen.

Bolaget har att följa Alvesta kommunfullmäktiges beslut § 186/2015 om arkivreglemente för nämnder och helägda bolag samt den avgift som gäller för kopia och avskrift av allmänna handlingar, § 10/2023.